EL XIMPANZÉ

El ximpanzé és un mamífer, de l'ordre dels primats, de la família dels homínids. És l'espècie més propera genèticament a l'ésser humà. Viu a les selves plujoses, als boscos propers a un riu o a un pantà i a les sabanes arbrades de l' Àfrica tropical.

CARACTERÍSTIQUES FÍSIQUES			BIOLOGIA			ZONA HÀBITAT
20-70 kg	70-170 cm	Longevitat: Viu més de 50 anys	Hàbitat: La selva	Vida social: Grup	Alimentació: Omnívora	

DESCRIPCIÓ

El ximpanzé té el cos cobert per un pelatge gruixut de color negre, excepte la cara, les orelles, els dits, els palmells de les mans i les plantes dels peus, que tenen la pell de color rosa. Té un bony d'os per sobre dels ulls i el nas pla.

Tant els polzes de les mans com els dits grans dels peus li permeten agafar coses amb precisió. Té els braços molt més llargs que les cames. No té cua. El ximpanzé mascle fa, aproximadament, un metre amb setanta centímetres d'alt i pesa uns setanta quilos. Les femelles són més petites. El cervell del ximpanzé és la meitat de la mida del cervell humà.

ALIMENTACIÓ

El ximpanzé és un animal omnívor. Menja fruita, fulles, llavors, flors, resines i mel i complementa aquesta dieta amb insectes o amb vertebrats que és capaç de caçar en grup, de forma organitzada. Sol caçar ocells i petits mamífers com cries d'antílops o altres primats de mida petita i mitjana.

REPRODUCCIÓ

La gestació del ximpanzé dura uns vuit mesos i normalment neix una sola cria en cada part. Les cries són deslletades a l'edat de tres anys, però mantenen una relació propera amb la mare diversos anys més.

CONDUCTA

Aquesta espècie és capaç d'utilitzar eines. Recull petits bastons per introduir-los en els termiters a fi de capturar tèrmits, uns insectes que mengen fusta. També utilitza pedres per trencar les closques de les llavors més dures i fabrica esponges amb fulles o molses per aprofitar l'aigua de les cavitats dels arbres. Com que es mou per buscar aliment, cada nit fa un niu amb branques i fulles per dormir dalt dels arbres. Si es queda uns dies en un lloc concret, perquè hi ha aliment que li agrada, pot reaprofitar els nius, però hi posa fulles fresques i netes.

Li agrada moure's per dalt dels arbres. Quan baixa a terra, la seva locomoció és quadrúpeda, suporta el pes del cos sobre els dits de les mans i els peus. No obstant això, també pot caminar sobre els dos peus, quan té les mans ocupades o en distàncies curtes.

Viu socialment en família, amb un mascle dominant, mascles joves immadurs i algunes femelles amb les cries. A vegades, es poden agrupar diverses famílies, que formen tribus.

LIVEWORKSHEETS

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

El ximpanzé té estratègies de cacera complexes que exigeixen cooperació. Pot aprendre a utilitzar símbols i entendre aspectes de la llengua humana, incloent-hi conceptes de nombre i seqüència numèric a.

Els estudis recents han mostrat que el ximpanzé pot expressar decepció, amor i també pena davant la mort. Té curiositat i respecte envers altres espècies.

El ximpanzé es comunica d'una manera similar a la comunicació no verbal humana, utilitzant vocalitzacions, gestos amb les mans i expressions facials. En els anys 60 del segle passat, uns científics van ensenyar la llengua de signes a un ximpanzé anomenat Washoe. Washoe va arribar a aprendre uns vuit-cents signes i espontàniament els ensenyava a uns altres ximpanzés.

El riure podria no limitar-se als humans. Els ximpanzés, els goril·les i els orangutans fan rialles en resposta a les pessigolles. Això s'ha comprovat en ximpanzés salvatges i captius. Els humans i els ximpanzés comparteixen àrees del cos per pessigollejar similars, com les aixelles i la panxa.

https://w w w.zo obarcelona.cat/ca/animals/ximpanze
https://ca.wikipedia.org/wiki/Ximpanz%C3%A9 (text adaptat)

24. A quina part del continent africà viu el ximpanzé en llibertat?

a. ***Al sud.***
b. ***Al nord.***
c. ***A tot el continent.***
d. ***A la zona tropical.***

25. Com és el clima on viu el ximpanzé?

a. ***Fred i plujós.***
b. ***Càlid i plujós.***
c. ***Temperat i sec.***
d. ***Desèrtic, sense precipitacions.***

26. Què és un "bony"?

a. ***Una part que sobresurt.***
b. ***El nom d'un os del cap.***
c. ***El pèl de les celles.***
d. ***Pell arrugada.***

27. Com és el nas del ximpanzé?

a. ***Fi.***
b. ***Tort.***
c. ***Pelut.***
d. ***Aixafat.***

LIVEWORKSHEETS

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

28. Indica quina d'aquestes oracions està ben puntuada.

a. ***La femella ximpanzé, més petita que el mascle, no arriba a metre setanta d'altura.***
b. ***La femella ximpanzé més petita que el mascle, no arriba, a metre setanta d'altura.***
c. ***La femella ximpanzé, més petita que, el mascle, no arriba a metre setanta d'altura.***
d. ***La femella, ximpanzé, més petita que el mascle, no arriba a metre setanta d'altura.***

29. L'alimentació del ximpanzé és…

a. ***insectívora.***
b. ***omnívora.***
c. ***herbívora.***
d. ***carnívora.***

30. Tria l'opció correcta per completar l'oració.
(Nocalquel'escriguisal'espaienblanc.)

Les cries de ximpanzé, quan acaben de néixer,_____ a pesar uns dos quilos.

a. ***acostumen***
b. ***acostumant***
c. ***acostumaven***
d. ***acostumarien***

31. Les cries del ximpanzé deixen de mamar quan tenen…

a. ***vuit mesos.***
b. ***dos anys.***
c. ***tres anys.***
d. ***set anys.***

32. El ximpanzé canvia de niu quasi cada nit perquè…

a. ***elniu es desfàfàcilment.***
b. ***dorm allà on troba el menjar.***
c. ***es vol protegir dels depredadors.***
d. ***no li agrada quedar-se sempre al mateix arbre.***

33. La locomoció del ximpanzé és normalment "quadrúpeda" (subratllat al text). Això significa que camina…

a. ***sobre elspeus i lesmans.***
b. ***quatre passes i s'atura.***
c. ***sobre els dos peus.***
d. ***fent saltirons.***

LIVEWORKSHEETS

COMPRENSIÓ LECTORA. TEXT 2

34. Normalment, qui mana a les tribus dels ximpanzés?

a. *La femella que té més cries.*

b. *L'animal de més edat.*

c. *El mascle dominant.*

d. *El jove més fort.*

35. Què significa "cooperació"?

a. *Paciència.*

b. *Imaginació.*

c. *Classificació.*

d. *Col·laboració.*

36. Segons el text, el ximpanzé pot aprendre a...

a. *entendre el que li diuen.*

b. *parlar amb l'ensinistrador.*

c. *llegir i escriure paraules soltes.*

d. *sumar i restar quantitats senzilles.*

38. El ximpanzé utilitza "vocalitzacions" per comunicar-se (subratllat al text). Això significa que...

a. *aprèn el vocabulari de la llengua que li parlen.*

b. *vocalitza tots els sons que li ensenyen.*

c. *produeix sons vocàlics amb la boca.*

d. *coneix totes les vocals.*

39. Aquest text està dirigit especialment a...

a. *cuidadors del zoològic.*

b. *investigadors i científics.*

c. *nens i nenes que comencen a llegir.*

d. *tothom que vulgui saber més sobre els ximpanzés.*

LIVEWORKSHEETS